

Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se 27. novembra 2012 sestali v okviru Sveta, o spodbujanju zdravju koristnih telesnih dejavnosti

(2012/C 393/07)

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC –

1. OB OPOZARJANJU NA POLITIČNO OZADJE TEGA VPRAŠANJA, KOT JE NAVEDENO V PRILOGI, IN ZLASTI NA NASLEDNJE:

1. delovni načrt Evropske unije za šport za obdobje od 2011 do 2014 ⁽¹⁾, sprejet 20. maja 2011, ki je zdravju koristne telesne dejavnosti opredelil kot prednostno temo sodelovanja na ravni EU na področju športa in na podlagi katerega je bila ustanovljena skupina strokovnjakov za šport, zdravje in udejstvovanje, pristojna za preučitev načinov spodbujanja zdravju koristnih telesnih dejavnosti in udejstvovanja v množičnih športih;

2. belo knjigo o športu z dne 7. julija 2007 ⁽²⁾, v kateri je Komisija poudarila pomen telesne dejavnosti in določila načrt, v skladu s katerim naj bi do konca leta 2008 predlagala smernice za telesno dejavnost, ter sporočilo o razvijanju evropske razsežnosti v športu z dne 18. januarja 2011 ⁽³⁾, v katerem je Komisija potrdila, da je šport temeljni del vsakega javnopolitičnega pristopa, katerega cilj je izboljšati telesno dejavnost, in pozvala k nadaljnjemu napredku pri oblikovanju nacionalnih smernic, vključno s pregledom in postopkom usklajevanja;

2. OB UPOŠTEVANJU:

1. smernic EU za telesno dejavnost, ki so jih pozdravili v sklepih predsedstva o neuradnem srečanju ministrov držav članic EU, pristojnih za šport, novembra 2008; v njih spodbujajo izvajanje medsektorskih politik za spodbujanje telesnih dejavnosti vsega prebivalstva, ne glede na družbeni razred, starost, spol, raso, etnično pripadnost in fizične zmogljivosti ⁽⁴⁾;

3. OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

1. Svetovna zdravstvena organizacija je nezadostno telesno dejavnost nedavno opredelila kot četrti glavni dejavnik tveganja za prezgodnjo umrljivost in obolevanje na svetu ⁽⁵⁾;

2. ukvarjanje s telesno dejavnostjo je eden najučinkovitejših načinov za preprečevanje nenalezljivih bolezni in debelosti ⁽⁶⁾. Obstaja tudi vse več dokazov o pozitivnem sorazmerju med vadbo in duševnim zdravjem ter kognitivnimi procesi ⁽⁷⁾. Pomanjkanje telesne dejavnosti škoduje ne le zdravju ljudi, temveč tudi zdravstvenim sistemom ter gospodarstvu na splošno, saj telesna nedejavnost povzroča znatne neposredne in posredne gospodarske stroške ⁽⁸⁾. Telesna dejavnost je zaradi svojih koristi v zvezi s preventivo, zdravljenjem in rehabilitacijo koristna v vseh starostnih obdobjih ter posebej pomembna glede na starajoče se evropsko prebivalstvo in za ohranjanje visoke kakovosti življenja pri vseh starostih;

3. ker se ljudje vse bolj zavedajo pomena zdravju koristnih telesnih dejavnosti v vseh obdobjih življenja, se telesna dejavnost vse bolj spodbuja na različnih ravneh in prek različnih strategij, politik in programov. Nekatere države članice EU si vidno prizadevajo, da bi svojim državljanom omogočile več telesne dejavnosti in jih spodbudile k njej. Ozaveščanje za spodbujanje telesne dejavnosti v sodelovanju s športnim sektorjem je lahko koristno za nagovarjanje državljanov;

4. delež državljanov EU, ki dosegajo priporočljive ravni telesne dejavnosti, se v zadnjih letih na splošno ni povečal, v nekaterih državah raven telesne dejavnosti celo upada ⁽⁹⁾. EU in njene države članice so zaradi sedanjih visokih stopenj telesne nedejavnosti močno zaskrbljene, tako z zdravstvenega in socialnega kot z ekonomskega vidika;

5. v učinkovito spodbujanje telesne dejavnosti, ki bi zvišalo stopnje telesne dejavnosti, morajo biti vključeni različni sektorji, kot je določeno v odstavku 6, tudi športni, saj so športne dejavnosti in množični športi med glavnimi viri telesne dejavnosti;

⁽¹⁾ UL C 162, 1.6.2011, str. 1.

⁽²⁾ Dok. 11811/07 – COM(2007) 391 final.

⁽³⁾ Dok. 5597/11 – COM(2011) 12 final.

⁽⁴⁾ Smernice EU za telesno dejavnost: http://ec.europa.eu/sport/library/documents/c1/eu-physical-activity-guidelines-2008_en.pdf. Sklepi francoskega predsedstva o športu in zdravju: http://ec.europa.eu/sport/library/documents/b21/ue08pfue_conclusions_presidence_definitives_en.pdf.

⁽⁵⁾ Splošna priporočila glede telesne dejavnosti za zdravje, SZO, 2010.

⁽⁶⁾ http://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/global_health_risks/en/index.html

⁽⁷⁾ <http://www.health.gov/paguidelines/Report/pdf/CommitteeReport.pdf>.

⁽⁸⁾ SZO v Evropi (2007): *A European framework to promote physical activity for health* (Evropski okvir za spodbujanje telesne dejavnosti za zdravje).

⁽⁹⁾ Evropska komisija: posebne raziskave Eurobarometra 183-6 (december 2003), 246 (november 2006), 213 (november 2004) in 334 (marec 2010).

6. smernice EU za telesno dejavnost so dobra podlaga za podpiranje medsektorskih politik, katerih namen je spodbujati telesno dejavnost, zlasti na področju športa, zdravja, izobraževanja, okolja, urbanističnega načrtovanja in prevoza, saj državam članicam pomagajo pri oblikovanju nacionalnih strategij za zdravju koristne telesne dejavnosti;
 7. nekatere države članice v svojih nacionalnih politikah in strategijah že izvajajo smernice ali določena načela, na katerih temeljijo. Pristopi držav članic pa se na splošno močno razlikujejo in izvajanje politik na področju zdravju koristnih telesnih dejavnosti, kot so predvidene v smernicah, bi lahko še izboljšali;
 8. sklop priporočenih ukrepov v zvezi z določenimi vidiki učinkovitejšega spodbujanja zdravju koristnih telesnih dejavnosti je v skladu s svojim mandatom pripravila skupina strokovnjakov za šport, zdravje in udejstvovanje. Mednje spadajo ⁽¹⁾:
 - prispevek k pobudi EU, s katero bi okrepili izvajanje smernic EU za telesno dejavnost v državah članicah prek sheme ohlapnega spremljanja,
 - smernice za okrepljeno sodelovanje med športnim sektorjem in sektorjem zdravstvenega varstva v državah članicah,
 - sklop načel glede prispevka telesne dejavnosti k aktivnemu staranju v EU in njenih državah članicah –
4. DRŽAVE ČLANICE EU POZIVAJO, NAJ:
1. si še naprej prizadevajo za napredek pri razvoju in izvajanju strategij in medsektorskih politik, katerih cilj je spodbujanje telesne dejavnosti ob upoštevanju smernic EU za telesno dejavnost ali načel, na katerih temeljijo;
 2. spodbujajo in podpirajo pobude na ustrezni ravni, katerih cilj je spodbujanje telesne dejavnosti znotraj športnega sektorja, kot so posebne smernice za izboljšanje ponudbe telesnih dejavnosti v lokalnih športnih klubih, posebni programi, ki jih uvedejo športne organizacije v okviru določenega športa ali so uvedeni v okviru množičnih športov, ali posebne ponudbe v fitnes centrih, ki bi se lahko uporabile v okviru športnih gibanj in sektorju telesne vadbe ter bi lahko olajšale sodelovanje z drugimi sektorji, zlasti na področjih izobraževanja in zdravja;
 3. spodbujajo vključevanje telesne dejavnosti v podpiranje aktivnega staranja v okviru nacionalnih politik in shem financiranja za šport ter zato preučijo projekte, katerih cilj je spodbujanje zdravju koristnih telesnih dejavnosti med starejšimi, pri čemer naj upoštevajo različne ravni zmogljivosti;
 4. po potrebi in v skladu z nacionalnim sistemom zdravstvenega varstva spodbujajo tesnejše sodelovanje med športnim sektorjem, sektorjem zdravstvenega varstva in drugimi sektorji ter pri tem upoštevajo najboljše prakse, ki so jih razvile nekatere države članice;
 5. preučijo, kako bi lahko z ozaveščanjem in zagotavljanjem informacij na nacionalni in lokalni ravni spodbudili državljanke k aktivnejšemu načinu življenja.
5. PREDSEDSTVO SVETA EVROPSKE UNIJE, DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJO POZIVAJO, NAJ V OKVIRU SVOJIH PRISTOJNOSTI:
1. v skladu s smernicami EU za telesno dejavnost okrepijo sodelovanje med tistimi področji politike, ki so pristojna za spodbujanje telesne dejavnosti, zlasti med področji športa, zdravja, izobraževanja, okolja, urbanističnega načrtovanja in prevoza;
 2. v zvezi z evropskim letom aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami (2012) zagotovijo, da se načela za telesno dejavnost v podporo aktivnemu staranju, ki jih je razvila skupina strokovnjakov za šport, zdravje in udejstvovanje, po potrebi upoštevajo v nadaljnjem političnem ukrepanju po evropskem letu 2012 in v nacionalnih strategijah množičnih športov;
 3. izboljšajo zbirko dokazov za politike, namenjene spodbujanju zdravju koristnih telesnih dejavnosti in športnega udejstvovanja v EU in njenih državah članicah, na primer z vključitvijo telesne dejavnosti v evropski statistični program za obdobje 2013–2017.
6. EVROPSKO KOMISIJO POZIVAJO, NAJ:
1. glede na že opravljeno delo na tem področju, zlasti glede na smernice EU za telesno dejavnost, pripravi predlog priporočila Sveta o zdravju koristnih telesnih dejavnostih in preuči, ali bi bilo vanj smiselno vključiti okvir ohlapnega spremljanja za ocenjevanje napredka s pomočjo omejenega sklopa kazalnikov, ki bi čim bolj temeljil na obstoječih virih podatkov ter ki ga je opredelila skupina strokovnjakov za šport, zdravje in udejstvovanje;
 2. izdaja redne preglede o športu in telesni dejavnosti ter v prihodnjem raziskovalnem programu EU upošteva raziskave v zvezi z zdravju koristnimi telesnimi dejavnostmi;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/sport/news/20120803-eu-xg-shp-fin-rpt_en.htm.

3. spodbuja in podpira izmenjavo najboljših praks v EU v zvezi z zdravju koristnimi telesnimi dejavnostmi in športnim udejstvovanjem, med drugim s podpiranjem projektov in objavo njihovih rezultatov v okviru ustreznih shem in programov financiranja EU. Izmenjava najboljših praks bi se lahko nanašala na:
- izobraževanje, obveščanje in ozaveščanje javnosti na vseh ustreznih ravneh,
 - sodelovanje med ustreznimi političnimi sektorji in udeležbo zadevnih zainteresiranih strani pri izvajanju obstoječih smernic,
 - vlogo športnega gibanja, zlasti klubov, in organizacij za množične športe,
 - uspešne strategije, politike in programe, vključno z rezultati ocenjevanj,
- morebitne politične in zakonodajne ukrepe, s katerimi v posameznih državah članicah EU učinkovito rešujejo vprašanje telesne nedejavnosti;
4. preuči možnost uvedbe vsakoletnega evropskega tedna športa (ob upoštevanju zadevnih finančnih in organizacijskih vidikov) in kot načina spodbujanja telesne dejavnosti in športnega udejstvovanja na vseh ravneh, pri čemer naj upošteva podobne nacionalne pobude in sodeluje z zadevnimi športnimi organizacijami. Takšen teden naj bi temeljil na sedanjih kampanjah ozaveščanja, pri čemer bi upoštevali izkušnje, pridobljene med temi kampanjami, in jim dodali vrednost, ter izkoristil dosežke sorodnih projektov, financiranih prek pripravljalnega ukrepa na področju športa za leto 2009, in rezultate projektov, financiranih prek povezanega razpisa za oddajo predlogov v okviru pripravljalnega ukrepa na področju ozaveščanja v športu za leto 2012.
-

PRILOGA

- Sklepi Sveta z dne 1. in 2. decembra 2011 o odpravljanju razlik v zdravju v EU z usklajenimi ukrepi za spodbujanje zdravih življenjskih slogov ⁽¹⁾,
 - Bela knjiga Evropske komisije o strategiji za Evropo glede vprašanj v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo ⁽²⁾,
 - Sklep št. 940/2011/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2011 o evropskem letu aktivnega staranja in solidarnosti med generacijami (2012) ⁽³⁾, vključno z vlogo telesne dejavnosti v povezavi s tem.
-

⁽¹⁾ Dok. 16708/11.

⁽²⁾ Dok. 9838/07 – COM(2007) 279 final.

⁽³⁾ UL L 246, 23.9.2011, str. 5.